

GAZETA TRANSILVANIEI

Director:
GAVRIL POP

Intemeiată la 1838 de GHEORGHE BARIȚ

Apare de două ori pe săptămână

Redacția și administrația:
BRAȘOV, STR. REGELE CAROL I
No. 56-58.
Telefon: 2440.

Recensământul: un examen al conștiinței cetățenești

Recensămintele sunt examene care verifică puterea statelor și vitalitatea popoarelor. Căci numai ele pot da o iconă adevărată și completă a stărilor adevărate din lăuntrul unei țări. Din această cauză s'au și făcut recensăminte din cele mai vechi timpuri, căci nici o acțiune rațională de guvernare nu poate fi întreprinsă fără o cunoaștere amănunțită, chiar și numai cantitativă, a comunității cărmuite. N'a existat mare conducător de popoare care să nu se fi folosit de acest mijloc pentru a-și putea da seama de forța pe care se poate întemeia, pentru ca astfel să-și poată fixa obiectivele urmărite în raport cu realitățile date. Este adevărat că până în timpurile mai noi, recensămintele serveau în primul rând unor scopuri imediate, fiscale și militare. Deabia târziu s'a recunoscut cât de greșit a fost acest amestec de obiective, pentru că altera însăși scopul principal urmărit, dând o iconă complet greșită a realităților în urma răspunsurilor neadevărate ce se obțineau în asemenea condițiuni. Și astăzi mai persistă încă în sufletul marelui mulțimi amintirea nedeslușită a acestor recensăminte, constituind unul din cele mai serioase și grele obstacole la facerea unui recensământ adevărat, prin teama și neîncrederea instinctivă pe care mulțimea o opune recensărilor însărcinați să culegă materialul la fața locului. La poporul nostru din Ardeal, această neîncredere a fost, până în trecutul apropiat, și este și astăzi, în regiunile recent înstrăinate, justificată cu prisosință, din cauza concepțiilor sovuniste ale stăpânirii maghiare, care falsifică rezultatele, cu bună știință, spre a obține majoritățile naționale inexistente, dar dorite, și punea aprige prigoane împotriva celor ce nu înțelegeau să-și renege obârșia și neamul. Toate națiunile din cuprinsul fostei Ungarii cunosc îndeajuns, din proprie experiență, mijloacele brutale folosite în acest scop: amintirea lor mai stărnește și acum revolta și durere. Mai ales poporul românesc, cel mai numeros și plin de vitalitate, a suportat groaznice încercări, recensămintele maghiare, dinainte de război, luând proporțiile unor adevărate lupte pentru afirmarea noastră națională. Dar oricât de mari ar fi fost nedreptățile și de înverșunate prigoanele, aceste lupte au fost totdeauna câștigate de neînfrânta putere biologică a neamului. Căci, dacă în multe țări, rezultatele recensămintelor sunt așteptate cu teamă și strângere de inimă, glasul necruțător al cifrelor aducând confirmarea neîndoelnică a unui regres presimțit, pentru poporul nostru aceste cifre, tocmai prin valoarea lor neobiectivă, au fost cele mai înaripate imnuri de slavă întru preamărirea vitalității sale neistovite.

Astăzi, când în urma tragicelor evenimente din anul trecut, ne aflăm din nou într'un greu impas al istoriei noastre, recensământul care se va face în curând este prima rază de lumină, izvorită dintr'un viitor mai bun, menită să ne aducă aminte că peste împrejurări trecătoare, oricât de potrivnice, stă permanența nației însăși, neatinsă, în energia ei creatoare, de nici o măsură omenească, oricât de dușmănoasă și nedreaptă ar fi. Este deci datoria fiecărui Român cu iubire și durere pentru soarta nației, să ajute, pe cât îi stă în putință, marea operă întreprinsă de guvern, dând răspunsuri sincere și adevărate la întrebările ce i se vor

Prof. Pavel Roșca: Politica socială a României de azi

A șasea conferință din ciclul organizat de „Extensiunea Academică” a avut loc Sâmbătă, în 15 Martie, între orele 17 și 18, în sala festivă a Camerei de Comerț din localitate.

Expunerea sobră, logică și unitară ce a caracterizat documentata conferință a d-lui profesor Pavel Roșca, rectorul Academiei Comerciale din localitate, a făcut o excelentă impresie asupra auditoriului. Cu spirit critic ponderat și însuflețit de o rară obiectivitate, conferențiarul din Sâmbăta trecută, a examinat cu competența omului de știință aspectele cardinale ale acestei complexe probleme de o arzătoare actualitate.

După indicarea punctului de plecare al politicii sociale moderne — revoluția de la 1789 —, d-sa analizează ideologia burgheziei liberale, care, deși se întemeia pe armonia legilor naturii, a provocat în întreg cursul veacului trecut diverse tulburări și convulsii sociale, încât intervenția statului în vederea pacificării claselor sociale s'a dovedit imperios necesară. — „Secolul al 19-lea a demonstrat până la evidență urmările inevitabile ale liberalismului individualist și ale democrației, care deopotrivă sporeau fermentul disolvant al disordinii și anarhiei”, constată, cu drept cuvânt, conferențiarul, fiindcă principiul acestei așa zise „libertăți individuale” constituia un adevărat blestem prin crearea „unei noi forme de sclavie și de revoltătoare nedreptate pe seama mulțimii, lăsată pradă exploatarea nemiloasă și prin nimic îngăduită a celor puternici.” În vederea calmării acestui punct nevralgic al frământărilor interioare, statul a intervenit mai întâi pe terenul muncii industriale, fiind mereu preocupat de ocrotirea muncitorilor. S'a ajuns astfel la remarcabile îmbunătățiri atât în străinătate, cât și la noi. Dar oricât s'a făcut, nu s'a depășit sistemul social existent, nu s'a ajuns la înlocuirea aceluia sistem perimat. O răsturnare a vechiului sistem social și o așezare a structurii vieții naționale pe alte baze ajunge să fie realizată abia de către statele totalitare.

La noi, perioada dela 27 Febr. 1938 până la 6 Sept. 1940 formează perioada pretotalitară și precorporatistă. Se dezvoltă acum o legislație intensă mai ales în domeniul politicii sociale.

După ce trece în revistă diversele legi, făurite pentru desăvârșirea organizării corporatiste, conferențiarul remarcă o idee nouă în legislația noastră de politică socială prin înființarea „Oficiului de Asistență și Asigurări a Comercianților și Industriașilor”.

pune. Căci pe acest recensământ se va clădi România viitoare, România a cărei imagine o purtăm în inimi și în suflet. România visurilor și speranțelor noastre îndreptățite.

S'a zis, cu drept cuvânt, că acest recensământ este unul dinamic, că și poporul nostru în plină dezvoltare. Noi am dori să-l numim și organic, pentru că el urmărește să descopere însăși izvoarele firești de viață ale neamului, pe toate tărâmurile. El vrea să surprindă, prin amploarea planului său de investigație, fenomenele naturale și fundamentale ale conviețuirii noastre obștești, spre a face posibilă apoi noua clădire a statului, după nevoile și interesele noastre adevărate. Ceeace am dorit cu toții, de atâta timp, și au cerut neîncetat cele mai strălucite

Conferințele Extens unii Academice

După ce face unele apropieri de concepțiile și realizările din Italia și Germania în domeniul politicii sociale, d. prof. Pavel Roșca scoate în evidență realizările românești, indicând în același timp și lacunele din regimul nostru de asigurări sociale.

Ajungând la discutarea actului dela 6 Sept. 1940, d-sa constată că acesta este „lămurită și dărza mărturisire a adevăratei concepții de viață națională și cetățenească, a filosofiei maturității unui neam păstrător de vechi și sănătoase tradiții și dornic a-și afirma cu toată vigoarea și nestingherit specificul său național... Această convingere, care a animat generațiile strălucitelor înfăptuiri ostășești, politice și culturale din trecutul nostru, trebuie ridicată în lumina conștiinței fiecărui român, nu ca o simplă ideologie de teorie filosofică, ci cu adevărat ca o idee forță, ca o credință de viață, dominând cu putere toate sulețele românești”.

Examinând noțiunea cuvântului „totalitar” la alte popoare și la noi, conferențiarul trage concluzia că nu poate să fie vorba de o simplă copiere a formelor de aiurea. Reorganizarea noastră totalitară se înfăptuește pe temeiul cunoașterii nevoilor reale ale țării, cumpănindu-se atât scopul urmărit, cât și mijloacele necesare pentru ajungerea la ținta dorită.

Naționalul și socialul vor trebui să steie la temelia statului în noua sa așezare — după concepția conducătorului statului român.

Linia viitoarei orientări a politicii sociale în statul totalitar românesc se poate defini limpede în urma stabilirii și încadrării în problema de față a următoarelor noțiuni: a) Individul în raport cu națiunea, patria sau statul; b) Familia și rolul ei în viața națiunii; c) Concepția despre muncă, valoarea ei etică și funcțiunea ei socială; d) Capitalul și funcțiunea lui socială.

După observațiunile făcute în legătură cu aceste patru puncte, d. prof. P. Roșca ajunge la următoarele concluzii:

Acea naționalismul totalitar ridică individul la cea mai înaltă prețuire, dându-i să îndeplinească funcțiunea cea mai potrivită cu aptitudinile sale.

Și mai mult decât individul, se bucură de o justă ocrotire în statul totalitar familia, a cărei temeinică rezolvare constituie un adevărat titlu de glorie în politica socială a naționalismului totalitar.

Arătând cum a evoluat noțiunea de „muncă” dela epoca liberalismului eco-

(Continuare în pag. 5-a)

Cultura fraților de dincolo...

Nu am putea informa pe cititorii noștri în ce situație culturală se află frații noștri rămași dincolo de Prut: ceeace se petrece prin părțile acelea, nu poate străbate până la noi. Desigur, putem presupune că vor fi apărând publicații în limba românească și pentru Românii basarabeni. Cum sunt însă ele scrise, își poate oricine închipui. Adică în spirit comunist. Dar câte sunt și cum apar, nu se știe.

Știm însă cum se poate întreține interesul pentru limba românească printre frații noștri din Transilvania de Nord, a cea parte cedată regatului ungar. Și despre aceasta vreau să dau seama, obiectiv și cu prea puține comentarii.

Ne-au rămas acolo un milion și jumătate de Români, a căror primă și cea mai urgentă datorie este de a-și menține limba strămoșească, bunul cel mai de seamă, a cărei pierdere echivalează cu desnaționalizarea. Limba se întreține prin școli și prin familie, dar mai ales prin literatură, sub toate formele ei: carte, revistă și ziare, precum și prin acel agent sanitar al spiritului național la sate, care este calendarul.

În momentul de față apare la Cluj un singur ziar românesc, Tribuna Ardealului. E singurul ziar românesc pentru un milion și jumătate de suflete. Cum se răspândește el, nu știm. Ajunge sau nu în casa săteanului ca și a intelectualului din tot teritoriul românesc cedat, nu știm. E bine că apare, și că e scris cu bun simț, cu pondere și cu câtă libertate de expresie este posibilă acum acolo.

Mai apare și o revistă, vechea Viața ilustrată editată cu îngrijirea P. S. Nicolae Colan al Clujului.

Atâta: un ziar și o revistă, pentru un milion și jumătate de Români. Cred că am spus destul.

Carti nu au apărut până acum și nici nu pot pătrunde de aci dincolo.

În schimb au apărut calendarele, acea hrană spirituală a țăranelui, care trebuie să fie grija cea de capetenie a conducătorilor lui. Din acestea au apărut până acum cinci, după cum ne informează Tribuna Ardealului și anume: Calendarul „Tribuna Ardealului”, Calendarul „Viața creștină”, Calendarul Eparhiei ortodoxe, Calendarul Țăranilor și Calendarul dela Bixad. Ele întrețin desigur via dragostea și interesul pentru limba românească scrisă, în pătura largă și solidă a poporului românesc.

Am sub ochi Calendarul Viața Creștină, tipărit de preotul Vasile Chiudriș la

(Continuare în pag. 2-a)

minți și mai luminate conștiințe, un stat pe măsura puterilor și nevoilor noastre, vrea să ne arate acest recensământ, spre a pune odată capăt improvizațiilor și imprumutărilor din afară, care ne-au slăbit puterea și strâmbat firea. Așa că, de înțelegerea și buna noastră credință, de colaborarea noastră sinceră și neprecupețită la marea operă a recensământului, atârnă viitorul nostru, depinde dacă alcătuirea noastră obștească va putea fi în așa fel alcătuită, ca să ne îndestuleze nevoile, să ne ușureze, nu să ne înăbușe sau stânjenească, străduințele, să ne dea locul și răsplata pe care le merităm prin muncă, cunoștințe și însușiri, într'un cuvânt, să ne înalțe, pe fiecare în parte și pe toți împreună, ca neam, pentru a răzbi la limanul suferințelor și încercărilor

noastre milenare.

Cine dorește să pășească prin poarta fermecată a unui viitor mai bun? Pentru a o putea trece însă, dorințele oricât de curate, nu sunt suficiente, ci e nevoie de conlucrarea noastră activă, de încadrarea noastră conștientă și disciplinată în marile acțiuni de interes obștești. Recensământul este una din aceste acțiuni, ce condiționează chiar pe toate celelalte. După cum vom răspunde la chemarea ei, așa se va desfășura și viața noastră în viitor. Din această cauză, pătrunși cu toții de însemnătatea și semnificația faptei noastre, să dovedim că merităm viitorul, că știm să ne făurim destinul.

C. SASSU

Economia românească și recensământul Teatrului „Lupia și Lumina” „Necioplitului”

Pesă în 3 acte de Mario Morais

Politică economică a României a intrat cu data de 6 Sept. 1940, într-o fază nouă: organizarea ei pe baze totuși diferite. Abia de la această dată se poate vorbi cu toată încrederea despre o românzire a economiei și a capacității ei de producție. Va trebui să răspundă cu cele mai temerare argumente și să justifice această afirmație.

Vrem să știm în ce măsură industria și comerțul românesc au fost și sunt în măsură să țină pasul cu cererile economice și culturale ale țării noastre. Este deosebit de interesant să vedem în ce măsură industria și comerțul românesc au fost și sunt în măsură să țină pasul cu cererile economice și culturale ale țării noastre. Este deosebit de interesant să vedem în ce măsură industria și comerțul românesc au fost și sunt în măsură să țină pasul cu cererile economice și culturale ale țării noastre.

20 de ani s-a căutat pe diverse și ori-ginate cărți, să se românzească personalul din întreprinderile comerciale și industriale. Partidele politice, toate, au avut în program lor de guvernământ cât de cât un proiect de lege care să urmărească, prin mijlocurile posibile, să românzească personalul din întreprinderile comerciale și industriale. Partidele politice, toate, au avut în program lor de guvernământ cât de cât un proiect de lege care să urmărească, prin mijlocurile posibile, să românzească personalul din întreprinderile comerciale și industriale.

Recensământul, după cum a spus-o și d. N. G. Dragănescu, ministrul coordonării și statului major economic, este mijlocul cel mai indicat pentru cunoașterea actuală a lor stării de fapt și pentru realizarea unui program de bună gospodărire publică.

Să spulberăm prin declarațiile noastre calomniile și injuriile străinilor și să arătam ce știm, ce suntem și ce putem, cu toată hotărârea. Numai astfel numărăm o lume care nu a făcut nimic, în afară de a pune la pălășire granizările.

Dacă dați această lucrare, faptul este că a fost scrisă de o femeie, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie.

Întru aceasta, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie, în afară de aceasta, faptul este că a fost scrisă de o femeie.

ION GHERGHELE
astăptea în viața pe toți bunii Români
și adevărații creștini.

Cumpărați de la magazinul BINDER & DÜRRA și furnitură și instrumente

BRAȘOV, Str. Regule Carol 13
CURCUSA, Str. Regule Carol 15.

Capitolul din lucrarea recensământului
destinat să cuprindă întreprinderile in-
dustriale, comerciale și de transport (nu-
mărul și capacitatea lor de producție),
va trebui să răspundă cu cele mai temer-
nice argumente și să justifice această
afirmație.

Vrem să știm în ce măsură industria
și comerțul românesc au fost și sunt în
măsură să țină pasul cu cererile economice
și culturale ale țării noastre. Este deosebit
de interesant să vedem în ce măsură indus-
tria și comerțul românesc au fost și sunt
în măsură să țină pasul cu cererile economice
și culturale ale țării noastre.

„Că închipă când pământul Ardealului
fost rupt în două, s'a sfâșiat și ves-
tigiile de peșteri, rămășiță sub
dominația stăpânului, mașterea, cu
drag și dor neapăs. Dar eu nu pot să
merg la ei. Aceștia e motiva lacrimilor
mele.”

În corpul acestui număr jubilar colabo-
raza o serie de frumozități ai neamului ro-
mânesc și ai bisericii române unite cu
Roma. La loc de frunte aflăm portretul
și articolul I. P. S. S. Mitropoliei Al. N. I.
colosului, care ne asigură că „Lupia și
va lucra din răspundere pentru reînțegi-
rea granițelor noastre istorice.” — Urmi,
binecuvântări sau amintiri trimiți și cet-

INFORMAȚIUNI

— **ADMINISTRAȚIA MESEI STUDENȚILOR „VIRGIL ONIȚIU“** pentru ajutorarea cu medicamente și masă a elevilor merituosi dar lipsiți de la Liceul „A. Șaguna“ mulțumește și pe această cale pentru următoarele donațiuni: D-na Lucreția Ștefan din Dăișoara-Rupea 2000 lei în memoria iubitului ei soț preotul Aurel Ștefan; inginer Ioan Murășoiu 1000 lei în amintirea vărului său Sandi Mușlea; P. Cuv-Sa Arhimandritul Veniamin Nistor 1000 lei la fondul profesorilor căzuți în războiu; D. Nistor, Dr. Alex. Bogdan și V. Micula. în loc de cunună pe mormântul protopopului Ion Imbroane (Timișoara), și Dș. A. Stănicel din Râșnov 1000 lei în amintirea nepotului ei prof. Ioan Faur.

— **LIGA NAVALĂ ROMÂNĂ** filiala Brașov, anunță pentru ziua de 22 Martie c., conferința d-lui Comandor Negulescu Aurel (Moș Delamare), care va vorbi despre chestiunea „Strămtorilor“ în legătura cu istoria țării noastre. Conferința este intitulată „La răscruce“ și se va ține în Sala Camerei de Comerț la ora 16. Intrarea liberă.

Toți cei cari posedă bilete de cartiruire pentru trupele germane, se vor prezenta imediat la Cazarma Neagră pentru plată. — Căpitan Bădescu. 193

D-1 Dr. UNGUREANU VALERIU

MEDIC PRIMAR CHIRURG AL SPITALULUI „GH. MARZESCU“ DIN BRAȘOV, CONSULTA PENTRU BOLI CHIRURGICALE ȘI DE FEMEI ÎN STR. SFT. IOAN Nr. 21, Etaj II, ZILNIC ÎNTRE ORELE 3—6.
Telefon: 14-22.

— **Dela Administrația Financiară Brașov.** Se aduce la cunoștința contribuabililor că verificările preliminare în vederea impunerilor pe exerc. 1941/1942 au început și se fac numai de către organele de control delegate în mod special de Administrația de Constatăre Directe. Contribuabilii sunt rugați să pretindă persanelor ce se prezintă în acest scop să se legitimeze și să prezinte delegația de verificare. Pentru a se evita pierdere de timp, contribuabilii sunt rugați a avea la sediul întreprinderii următoarele acte: 1. Registrele contabile, 2. Statele de salarii, 3. Contractele de închiriere pentru magazin și locuință, 4. Procesul verbal de impunere pe anii precedenți, 5. Chitanțele de plata impozitelor pe anul 1940/1941 și să le pună la dispoziția organelor fiscale.

D-na Dr. ALEXANDRA UNGUREANU

SPECIALIZATĂ ÎN DENTISTICĂ ȘI BOLI DE GURĂ, CONSULTA ZILNIC ÎNTRE ORELE 3—6 ÎN STR. SFT. IOAN Nr. 21 (Et. II).
Telefon: 14-22.

— **Dr. ELENA BOLOGA** și-a deschis cabinet medical în Brașov, str. Castelului 94. telefon 2461, unde consultă pentru boli de copii și interne. zilnic între orele 3—6 p. m. Röntgen, Quarz. 149

Federala „Carpați“

Str. Gen. Moșoiu Nr. 67 Brașov

Caută pentru angajare un conducător priceput pentru conducerea unui depozit de hârtie și papetărie

*Liber profesioniști,
comercianți,
lucrători și
meseriași,
răspundeți complet
și cinstit la
numărătoarea
din acest an...*

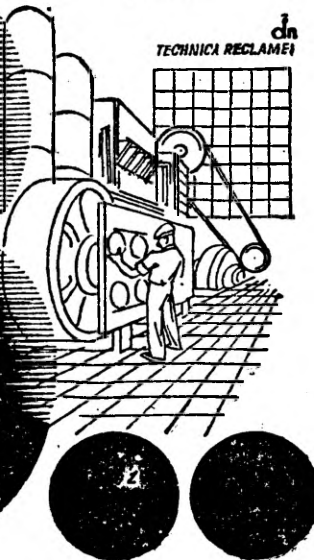
RECENSĂMÂNTUL GENERAL AL ROMÂNIEI DIN 1941

PRIMIȚI CU ÎNCREDERE ȘI BUNĂ VOINȚĂ PE RECENSOR.

TEHNICA RECLAMEI

Reuniunea Agricolă, Brașov-Schei

Convocare

În conformitate cu dispozițiile art. 11 alin. I. din statute, și potrivit hotărârii comitetului, se aduce la cunoștința membrilor Reuniunii Agricole din Brașov-Schei, că sunt convocați în **ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ** pe ziua de 6 Aprilie 1941 la orele 11 a. m. în localul „Uniunii Societăților“ din Piața Prundului. În caz că numărul membrilor nu se va întruni, adunarea se amână pe aceeași zi cu o oră, conform hotărârii adunării generale din 11 Sept. 1938, când se va ține cu orice număr de membri prezenți.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul general.
3. Raportul casierului pe anul 1940.
4. Raportul economului.
5. Raportul comisiei de verificare.
6. Alegerea unui membru ca secretar.
7. Diverse propuneri.

Se observă că la adunarea generală au dreptul de vot numai acei membri, cari au taxele achitate.

186 COMITETUL

Primăria comunei Zărnești.
Județul Brașov.

No. 593/1941.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința publică că, în ziua de 4 Aprilie 1941, orele 10, se va ține în localul acestei primării, licitație publică cu oferte închise, pentru vânzarea cantității de 2002 metri steri lemne de foc de fag fasonate, aflate în pădurea comunală „Pârăul Ferului“.

Prețul dela care va începe licitația este de 192.192 lei.

Garanția provizorie 5%, iar garanția definitivă 10%.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie.

În cazul când licitația de sus nu va avea rezultat, se va ține a doua licitație în ziua de 15 Aprilie 1941, orele 10, în același loc, fără altă publicare.

Zărnești, la 12 Martie 1941.

Primar: Remus Făgărășanu mp. Notar: Iosif Minea, mp.

Primăria Municipiului Brașov.

No. 6457/1941. Serv. econ.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală, că Camera Agricolă Brașov, — în conformitate cu Legea pentru modificarea părții XI. din Legea privitoare la organizarea și încurajarea agriculturii, publicată în Monitorul Oficial No. 97 din 24 Aprilie 1940 — me-a trimis spre afișare publicațiunea Nr. 638/941 a Comisiei Județene de Invoieli agricole, cuprinzând prețurile de arendă, dijmă și munci agricole stabilite pentru Municipiul Brașov pe timp de 3 ani.

Această publicație va sta afișată timp de 15 zile la vedere publică pe tabla de afișare a Primăriei, un al doilea exemplar se poate vedea la serviciul economic al Primăriei.

În acest interval de timp, orice agricultor, muncitor agricol, proprietar sau arendaș, precum și orice altă parte interesată poate să facă întâmpinări motivate împotriva acestor prețuri.

Brașov, la 13 Martie 1941.

p. Primar: D. E. Fleischer, mp. Secretar General: Dr. V. Voicu, mp.

Șeful Serviciului:
O. Zaminer, m. p.

Cumpăr și primesc în comision obiecte vechi:

IMBRĂCĂMINTE,
INCĂLTĂMINTE,
MOBILĂ, ETC.

VIU ȘI LA DOMICILIU. — PLĂTESC CU BANI GATA IMEDIAT.
Maniu Nicolae
Brașov. Str. Regina Maria No 55

Mica publicitate

CAUT IMEDIAT: LOCUINȚA MODERNĂ DIN 2—3 CAMERE ÎN CARTIERUL FABRICII SCHERG SAU NIVEA. ADRESA: DEPOZITUL DIOSI ȘI MURANSKI, BRAȘOV, ȘOS. SF. PETRU Nr. 72. — Telefon 18-04.

PREȚURI MARI OFERIM pentru haine și încălțăminte uzate. Merg la domiciliu. Str. Murășenilor 7. Intrare și prin curte. 132.

DE INCHIRIAT o prăvălie în strada Gării Nr. 40. 425

DE INCHIRIAT o prăvălie la poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 423

CAUT post la birou sau prăvălie ca om de serviciu. Adresa la ziar. 157

CAUT profesor(ă) perfect(ă) limba germană. Telefon Nr. 5707, între orele 7—15. 177

CROITOREASĂ și lengereasă pentru confecțiuni de copii, se caută la Coop. Română, Regele Mihai 7. Brașov. 179

CUMPAR pânză pt. camion AUTO-CAMIONAJ. Brasov. Rovina Maria 5

DACTILOGRAFA perfectă execut lucrări particulare după ora 19 (7 p. m.) Prețuri convenabile. Adresa la ziar sub „E“. 188

AM PIERDUT una roată de carucior sport. Găsitorul să o aducă la Leca Iordache, Str. Decebal 41. contra recompensă. 188

DE INCHIRIAT o prăvălie mare în Str. Hirscher 22. 189

VÂND RADIO Orion 5+1, Lei 4.500.— Jakob Ignațiu, Str. Anton Kovács 10.

SE PRIMESC doi ucenici. Ioan Barbu Str. Hirscher, 4.

PREȚURI MARI ofer pentru timbre românești uzate vechi și noi. Adresa: Adolf Weissörtel, Str. Virgil Onițiu 15.

PLOȘNITE molii, gândaci și orice fel de insecte stârpește radical
VARGA, Brașov, Str. Sf. Nicolae, 5.

O frumoasă manifestare culturală la Turda

Șezătoarea literară a ziarului „Gazeta dela Turda”

Turda, 19. — Durerea neamului nu se simte nicăiri mai vie ca la Turda, oraș care a văzut conștientul tuturor suferințelor noastre și ascultă zi de zi, ceas de ceas, vaietate și suspinele ce străbat până aci, de peste blestemata linie a Feleacului.

Iată de ce, la Turda este mai multă lipsă ca oriunde, de înmănuncherea tuturor forțelor românești, de oțelirea sufletelor și de afirmarea cu tărie a aspirațiilor noastre naționale.

În acest gând și-a îndreptat „Gazeta dela Turda”, singurul ziar din Țara Moșilor, toată activitatea și a grupat în jurul lui toate sufletele chinuite ale refugiaților și expulzaților stabiliți în Turda, care se întâlnesc în coloanele pline de durere ale acestei foi.

Șezătoarea literară organizată Duminică trecută la Cercul Intelectualilor Români și-a atins pe deplin scopul. Un public neobișnuit de mare a ținut să ia parte, căci durerea ne face pe toți să ne simțim mai aproape unii de alții. Șezătoarea a fost organizată sub patronajul dnilor Col. Vălcu Alexandru prefectul județului și Dr. Iosif Chiorean, tânărul și însuflitul primar al orașului, care a dat cel mai larg concurs pentru reușita acestei manifestații.

Dr. Vasile Iluțiu, directorul gazetei, a arătat publicului în câteva cuvinte, rostul șezătoarei și a prezentat programul; multumind tuturor pentru contribuția dată cu o ușă de largă înțelegere apelului ce li s'a făcut.

D. Vasile Copilu-Cheatră, cunoscutul autor al volumului de poezii „Cartea

Moșului” a ținut o frumoasă conferință despre „Pelagia Roșu eroina dela Mărișel”. Conferențiarul a descris viața și faptele de vitejie ale fetei de moț, care a avut un rol atât de mare în revoluția dela 1848. D. Cheatră a expus o seamă de date și documente inedite descoperite de d-sa în arhiva veche a tribunalului din Cluj, unde a găsit procesul Ecaterinei Varga și al Pelagiei Roșu. D. Cheatră a cetit la sfârșit poezia originală: „Rugăciune”.

D. George Popa, dela Mediaș, al cărui volum de poezii a fost premiat de Societatea scriitorilor, a cetit câteva din lucrările sale, printre care și „Manole vorbește zărilor” poema frumoasă care a obținut premiul întâiu la concursul „Curentului literar”.

D. Mihail Axente, directorul revistei literare „Lanuri” dela Mediaș, a cetit o schiță: „Mărturie”, iar Eugen Marinca a recitat poezia „Ardealul”.

Partea muzicală a șezătoarei a fost susținută de d. Prof. Marinca Ilie directorul liceului comercial (pian) și cunoscutul violonist Ioniță Petruca.

Au fost executate următoarele bucăți: „Serata primăverii” de Beethoven, „Bagatela” de Scărlătescu, „Romantă” de Beethoven și „Reverie” de C. Porumbescu. Publicul i-a răsplătit cu aplauze nesfârșite și onățiuni.

Șezătoarea „Gazetei dela Turda” a însemnat o adevărată manifestație a culturii și dreptului românesc asupra gliei strămoșești.

Conferințele Ligii Culturale

Prof. Ștefan Ciobanu:

Rolul Basarabiei în viața culturală a românismului

Duminică, 16 Martie, între orele 11 și 12 a. m., și-a dezvoltat, în sala festivă a Camerei de Comerț, conferința cu titlul de mai sus, un fiu al acestei pe nedrept înstrăinate provincii românești. E bine că se ține de către Liga Culturală mereu trează conștiința noastră despre ce am pierdut și ce va trebui să redobândim în viitor.

După ce d. prof. Șt. Ciobanu precizează diferitele aspecte ce alcătuiesc cultura unui popor (aspectul spiritual, material și social), își pune întrebarea: Ce a reprezentat și ce reprezintă Basarabia pentru cultura românească? N'au înstreinat Rușii sufletul românesc?

După ce analizează și trece în revistă diferite aspecte, privindu-le sub unghiul istoric, aducând numeroase dovezi privitoare la cultura spirituală materială și socială, conferențiarul ajunge la concluzia că masa poporului din Basarabia a fost refractară culturii streine și și-a păstrat nealterată, cu toate asupririle caracterul specific românesc. E drept că elementul românesc a dat în cursul timpului mulți bărbați iluștri Rușilor, bărbați care și-au creat un renume de răsunet mondial în domeniul istoric, filologie etc.; în schimb marea majoritate a populației românești a dus o luptă tenace, tacită și constantă împotriva spiritului și culturii rusești. Printre mărturiile care atestază acest adevăr, conferențiarul subliniază multele plângeri, aflate prin arhive, prin care Românii din Basarabia cer dela stăpânitorii ruși să li se deie voie să trăiască în strămoșele lor obiceiuri. Pe de altă parte boerii din Moldova de răsărit au luptat necontenit pentru unirea Basarabiei cu Principatele române. Aceste manifestații ale conștiinței românești nu s'ar fi putut produce dacă n'ar fi avut la bază o puternică tradiție culturală.

Cea mai caracteristică dintre toate manifestațiile sufletului basarabean a fost și rămâne literatura populară.

Poporul român din Basarabia dispune de o poezie populară lirică ca și poporul din celelalte provincii, aducând o notă în plus: nostalgia fierbinte pentru adevărată patrie română și aversiunea înverșunată împotriva asupritorilor. Suprimarea limbii în școală, biserică și administrație, departe de a înstrăina masa poporului dela matca românismului, a contribuit, indirect, la menținerea caracterului rustic al literaturii române basarabene. Mulți versificatori cultivă cu dragoste limba românească, chiar dacă nu se află în scrisul tuturor accente de revoltă împotriva regimului rusec. Scriitori mari, de talia celor din Ardeal, n'a creat această provincie. Totuși, și-a dat și Basarabia partea sa de contribuție la adâncirea culturii și la lărgirea sferei literaturii românești. Mai ales fabula a fost foarte intens cultivată (Matei Donici, Stamati și a.). Chiar dacă Basarabia nu ne-ar fi dat decât pe Alecu Matecovici și pe marele Hajdeu, totuși ar trebui să se recunoască tributul adus de această provincie pentru îmbogățirea tezaurului spiritual al românismului.

Să nu uităm deci o singură clipă datoria ce o avem de a nu da uitării pe frații noștri din Moldova de Răsărit, căzuți iarăși în grea și amară robie.

A. CL.

ABONAMENTE:

Pentru țărani 200 Lei anual
Pentru intelectuali (educația de Brașov) 500 Lei „
Industriei 1000 Lei „
Abonam. de sprijin 2000 Lei „

Abonamentele și orice inserări sau publicațiuni se trimit pe adresa:
Administrația „Gazeta Transilvaniei”
Str. Regele Carol I No. 56-58, Brașov.

LINOLEUM, MUȘAMALE, ARTICOLE DE CAUCIUC, COVOARE ETC.

Bogat asortiment. Prețuri convenabile

Magazinul **Ovidiu Clonțea**

(fost Linoleum)

BRAȘOV, Str. Regele Carol I. 29

Telefon 2545

Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților trecerea la cele vecinice, după grele suferințe a mult iubitei noastre mame, soacră, bunică, străbunică, cumnată, mătușe și verișoară

Văd. Preoteasă MARIA MAXIMILIAN

în etate de 75 ani, decorată cu medalia Reg. Ferdinand, pentru suferințele îndurate un an de zile în închisoarea din Cluj, în timpul războiului de întregire

Rămășițele pământești ale scumpei noastre defuncte, sunt depuse în Biserica ort. rom. din Brașovul-vechiu și vor fi înmormântate în cimitirul Bisericii, Miercuri, în 19 Martie 1941, la ora 4 p. m.

FIE-I ȚARANA UȘOARĂ ȘI MEMORIA BINECUVANTATĂ.

INDURERATA FAMILIE.

Preot Dr. P. Debu
Lt. Col. Ioan Nicolaescu
ca gineri.
Ana Dr. Maximilian înv.
noră.

Marioara Dr. Debu
Prof. Valeriu Maximilian
Virginia Loc. Col. Nicolaescu
fiu și fiică.

Văd. Prof. Elena Hamza,
Văd. Martoara Dr. Putici,
Văd. Prof. Eugenia Pop,
cumnate.

Eleonora Dr. Comșia, Laurențiu Maximilian, Laurica Maximilian,
Jeanu Nicolaescu, Mariana Nicolaescu, nepot și nepoate, precum
și numeroși strănepoși și veri, verișoare.

Cinema Corso

Dela 19 Martie

marele film de spionaj

Inalta trădare

cu: Willy Birgel, Lida Barova și Rudolf Fernand

Stofe de lână pentru dame,

Imprimeuri de tot felul,

Lingerle pentru dame și domni,

Șofrane în toate lățimile,

pânzetur, dejaline, zefire,

ciorapi și tot felul de articole

de manufactură și tricotaje

În cel mai bogat asortiment, cu prețuri modeste

la:

Sever I. Theodorescu

BRAȘOV, Regele Carol I. No. 33

ULTIMA ORA

Gravă situație în industria din Ungaria In Transilvania de Nord industriile își închid porțile

BUDAPESTA, 19 (Rador). — Corespondentul agenției Tass comunică:
„Din lipsă de materii prime, diferite ramuri ale industriei ungare continuă a se găsi în mari dificultăți.
Presă vorbește zilnic de amenințarea pe care o constituie șomajul ce ia tot mai mare amploare.

SITUAȚIA DEVINE FOARTE GRAVĂ IN TRANSILVANIA DE NORD, UNDE MARILE INTREPRINDERI ÎȘI ÎNCHID PORȚILE.

Fabricile și atelierele de cismărie și-au întrerupt activitatea, întrucât toate rezervele de piei sunt înregistrate de autorități și nu se mai fabrică pantofi și ghete.

Pierderile engleze au sporit mult în ultimul timp

D. Churchill vorbește despre situații dificilă a Angliei

Amsterdam, 19 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:
D. Churchill, primul ministru al Marii Britanii, a rostit Marți o cuvântare la un dejun oferit de „Pelerini”, organizația cetățenilor americani aflați la Londra, în cursul căruia noul ambasador al Statelor Unite a rostit prima sa alocuțiune dela ocuparea postului său.
D. Churchill a declarat între altele: „Salutăm aici pe d. Winant în momentul când marea bătălie din Atlantic se desfășoară în întreaga ei amploare și violență. Nu numai submarine germane, dar și crucișătoare germane aventurate în Atlantic au scufundat câteva din vasele noastre cari navigau izolate și nu în convoiuri. Ele au scufundat vase pă-

nă la 42 grade longitudine Vest.
O luptă fără cruțare se dă în prezent în jurul coastelor noastre, pentruca trimiterile de muniții și alimente să poată ajunge până la noi, căci fără de ele nu vom putea menține eforturile noastre, nici aci și nici în Orientul apropiat, unde teatrul de războiu nu trebuie descompletat.

In momentul de față pierderile noastre au sporit și noi facem uz de toate mijloacele de care dispunem pentru a corespunde acestei încercări mortale.

Forțele noastre sporesc cu fiecare săptămână. Iată de ce am dreptul să cer să ni se acorde încredere atunci când anunț că vom putea face față la orice.

Pianul de invaziune a insulei britanice Se crede că în trei luni războiul din Europa va fi terminat

Berna, 19. (Rador) — Corespondentul Agenției „Havas” comunică următoarele: După cum anunță corespondentul din Berlin al lui „Basler Nachrichten”, planul general tinzând la doborârea Marii Britanii prevede următoarele:
1. Impiedicarea la maximum a sositărilor în Marea Britanie a materiilor prime, materialelor de războiu, materiilor prelucrate și a proviziilor alimentare ce ar fi destinate Angliei.
2. Distrugerea maximă a centrelor de

producție, a bazelor de producție și de depozitelor de aprovizionare de tot felul.
3. Invaziunea Insulei Britanice imediat ce efectele blocadei și distrugerilor vor permite debarcarea de trupe și materiale germane cu un minimum de riscuri.

Cercurile neutre berlineze înclină a fixa pentru aceasta un termen de trei luni timp în care Germania ar putea avea șansa să termine războiul în Europa.

Un sfert din transporturile americane către Anglia au căzut în mâinile Germanilor

Berlin, 19 (Rador). — Pierderile de vase britanice în Atlantic, cari au sporit într-o cadență cu caracter de catastrofă în ultima lună, au făcut necesară următoarea declarație a lordului Halifax, ambasadorul Marii Britanii la Washington:
„Germania nu este în stare să oprească scurgerea continuă de material de războiu pe care Statele Unite îl îndreaptă spre Anglia, numai un mic procent din acest material nu ajunge pe coastele

Angliei.
In contradicție vădită cu această declarație a ambasadorului Marii Britanii, se află aceea făcută de contra-amiralul american Stirling unui reprezentant al agenției „United Press”:
„Aproximativ un sfert din transporturile americane, cari au părăsit porturile Statelor Unite, în ultimele săptămâni, îndreptându-se spre Anglia, au căzut în mâinile Germanilor”.

Canada își sporește forțele aerene Aviatori canadieni în Anglia

New York, 19 (Rador) — Corespondentul Agenției „Tass” transmite: „United Press” anunță că d. Pomer, ministrul canadian al aviației a declarat că în prezent forțele aeriene ale Canadei numără 5490 ofițeri și 42.732 soldați.
Înainte de Noembrie au fost trimiși în Anglia 500 aviatori, iar în cursul lunilor următoare au fost trimiși alte câteva sute.

D. Pomer a declarat apoi că o șesime din tinerii canadieni pot, ținând seama de starea fizică și de cunoștințele generale pe cari le posedă — să fie admiși în cadrele forțelor aeriene. D. Ralson, ministrul Apărării Naționale a declarat: „Canada are de gând să cheme sub arme în fiecare lună câte 10.000 tineri cari vor rămâne sub arme câte patru luni pentru pregătirea necesară.”

218 preoți vor fi caterisiți fiindcă s'au răsvrătit împotriva organizației Statului

— Hotărârile consiliului de Miniștri de ieri —

București, 19. (Rador) — In ziua de Marți, 18 Martie s'a ținut un consiliu de miniștri sub președinția dlui general Antonescu.

Au participat dnii: general D. Popescu, ministrul Afacerilor Interne, general Radu Rosetti, ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor, d. Dr. Petre Tomescu, ministrul Sănătății, Muncii și Ocrot. Sociale, general C. Voiculescu, subsecretar de Stat la ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale, Enric Oteteleşanu, general Victor Iliescu și I. Sandu Subsecretar de Stat la ministerul Educației, Cultelor și Artelor.

1. Consiliul a luat cunoștință de expunerea dlui general Radu Rosetti cu privire la măsurile luate pentru îmbunătățirea situației din școli. S'au făcut inspecții inopinate pentru controlul activității profesorilor și elevilor.

2. In total au fost înaintați instanțelor militare 218 preoți amestecați în rebeliune. Dintre aceștia din Archiepiscopia Bucureștilor 32 preoți și 5 cântăreți; din Archiepiscopia Alba-Iulia și Sibiu 1 consilier eparhial și 12 preoți; din Eparhia greco-catolică română din Blaj 4 preoți; din Episcopia Aradului 3 preoți; din Episcopia Romanului 2 preoți; din Episcopia Constanței 1 preot; din Episcopia Dunării-de-Jos 2 preoți și din Episcopia Hușilor 4 preoți.

S'a condamnat acțiunea de răsvrățire a acestor preoți și s'a hotărât ca toți clericii trimiși în fața instanțelor militare pentru că au avut amestec în rebeliune să fie caterisiți.

Din 9.536 preoți câți sunt în țara românească, 218 au luat arma și s'au răsvrățit împotriva organizației statului. Ei își vor primi pedeapsa cuvenită. Opinia publică să știe și să-i judece și pe cei ce i-au îndemnat la rebeliune.

3. Intrucât s'a dat termen pentru re-

stituirea fondurilor Străzii Țării de către accia care au luat prin abuz bani din aceste fonduri. s'a stabilit că împotriva celor care nu au restituit, se va proceda prin justiție, sechestrându-li-se averile.

4. Fermele care au fost proprietatea Străzii Țării vor fi exploatare pe viitor de către Subsecretariatul de Stat al Educației, produsele lor fiind vândute la cantinele școlare.

5. D. general Victor Iliescu a făcut o expunere asupra activității instituției pregătirii premilitare care și-a reluat activitatea la 15 Martie a. c. Rezultatele sunt înbucurătoare, tinerii prezentându-se în mare număr la instrucție.

Instituțiunea va tinde să completeze educația națională, patriotică și morală a tineretului.

6. D. ministru dr. Petre Tomescu, dând relații asupra conferinței ținută la Sibiu cu medicii conducători de instituții sanitare din Ardeal, a arătat că profesorii facultății de medicină și medicii ardeleni prezintă d-lui general Antonescu omagiile lor — respectuoase de profund devotament pentru opera de salvare a Statului, pe care o realizează.

Cu prilejul conferinței dela Sibiu a putut constata frumoasele realizări sanitare ce s'au înfăptuit în această regiune, grație inițiativei și muncii devotate a medicilor în frunte cu d. dr. I. Stoichița, secretar general al Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale.

7. Prezentându-se cererile facultății de medicină din Sibiu pentru terminarea lucrărilor necesare clinicilor și pentru înzestrarea laboratoarelor, s'a hotărât ca ele să fie satisfăcute. In principiu, clinicile și laboratoarele tuturor universităților vor fi dotate cu materiale ce se vor procura din Germania în cursul acestui an.

ULTIMELE ȘTIRI

Washington, 19. (Rador) — Corespondentul Agenției „Havas” anunță: D. Patterson, subsecretar de Stat, a declarat că, din cauza lipsei mâinei de lucru și a grevelor, a fost provocată o oarecare întârziere în uzinele de armament. Dsa a subliniat că anumite industrii vor avea în timpul a 12 luni viitoare mari dificultăți, pentru a face față cererilor.

Berna, 19. (Rador) — Corespondentul Agenției Havas transmite următoarele: După cum anunță corespondentul din Berlin al lui „Journal de Genève” forma protocolară a răspunsului Președintelui republicii turcești, d. Inonu, la mesajul Fuehrerului, răspuns trimis printr'un curier special venind din Ankara, este din toate punctele de vedere asemănător mesajului Cancelarului Reichului.

Importanța celor două scrisori personale este evident subliniată prin faptul că mesajul Președintelui Inonu a necesitat, pentru fi elaborat, aproape 15 zile.

Nici un semn la Berlin, adaugă corespondentul lui „Journal de Genève” nu ne permite a spune dacă răspunsul Turciei este pozitiv sau negativ.

In urma dispozițiilor date de Direcția generală a polițiilor, Prefectura Poliției Capitalei aduce la cunoștința cetățenilor români de origina etnică evrei, titulari de pașapoarte naționale: că sunt obligați să se prezinte autorităților cari le-au eliberat pașapoarte, pentru a li se aplica pe ele mențiunea — epreu, ebreică. Cei ce nu se vor conforma acestor dispozițiuni nu se vor putea folosi de pașapoarte pentru a putea călători în străinătate, iar documentele de călătorie le vor fi confiscate de autoritățile polițienești de la frontieră.

Tokio, 19. (Rador) — Corespondentul Agenției DNB transmite: Principele Konoye a fost primit Marți după amiază de către împărat. Primul ministru a avut apoi o lungă întrevvedere cu ministrul Justiției. Se afirmă că a fost examinată în special chestiunea consolidării guvernului și chestiunea reorganizării mișcării ce urmărește promovarea adeviziunii la politică imperială a Japoniei.

Nicolae Titulescu a încetat din viață Inhumarea rămăș (e or pământești se va face a Brașov

București, 19. — O telegramă a agenției Reuter din Vichy anunță că Nicolae Titulescu, fost ministru de afaceri străine al României, a încetat din viață la Cannes, puțin înainte de miezul nopții de Luni spre Marți.

După o relateare a ziarului „Curentul”, înhumarea osemintelor lui Nicolae Titulescu se va face la Brașov.

Dnii Svetcovi și Țințar Marcovici vor pleca astăzi seară la Berlin

BELGRAD, 19 (Rador). — Corespondentul agenției Havas transmite:
Aci circulă cu stăruință șovonul că dnii Svetcovi, președintele Consiliului de miniștri și d. Țințar Marcovici, ministrul afacerilor externe al Iugoslaviei, vor pleca Miercuri seara cu trenul la Berlin.